

Herkó Páter

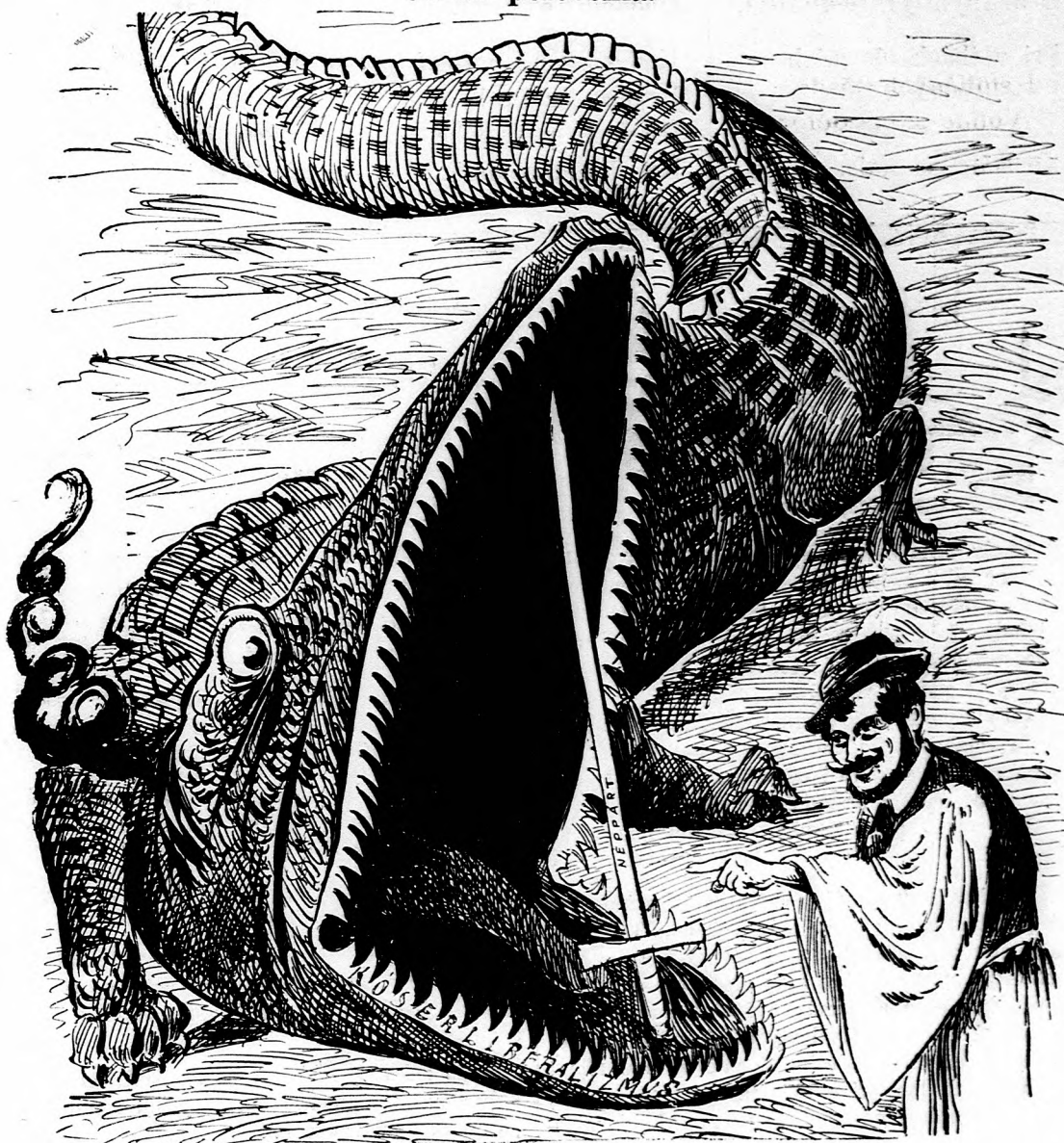

Redakcia a vydavateľstvo :
Budapešť, Zsibárus-uteza 7. szám.

Vychádza každú nedeľu.
Jednotlivé číslo 8 kr.

Predplatná cena :
na celý rok 2 zl., na pol roka 1 zl.

Obraz položenia.

Jozko Lúdky: Sherbhush, khóserhový liberalismus!... Teraz škripaj so zubami.

K tomuto číslu sme i náš Kalendár Herkó Pátra pripojili.

Čoho sa máme držať.

Držíme sa my vždy len
Púhej statočnosti,
Neuškodí nám ver'
Ani tmavé zlosti.

Na statočnosť hľadme
Vždy nie len u seba,
Lež kde dotýkanie
S blížnym je nám treba.

Pri voľbách obecných
I stoličných všade,
Voľme si statočných
No stále po rade.

Tak tiež aj vyslancov
Krajinského snemu,
U koho statočnosť,
Dajže hlas hneď jemu.

A keď chceš kupovať,
Chod len tam do sklepu,
Kde svedomitosti
Obchod neoklepú.

Keď si chceš požičať
Peniaze na úrok,
Hľaď, by proti tebe
Nebol žiadon útok.

Užerníka treba
Obchádzať, jak oheň,
Ináč sa on zmáha
Viaciej so dňa na deň.

Tak i v domácnosti
Maj len takých sluhov,
Svedomitost' je vždy
U ktorých vítanou.

Rovno id vždy, nehľad
Na pravo na ľavo;
Vtedy každá zlosť sa
Pachorí len darmo.

Všetky liberálne noviny uznajú, že boly útoky prevedené proti národu, ba ani sa hrube nevynasnažujú vyhovárať tie ohavnosti, ktoré sa behom volby popáchaly. Len „Budapesti Napló“ má tú čudnú a kňošerozvednársku chuť, vychvaľuje volby, v akej miere vyšla navrch vôľa ľudu.

Čo ale povie tento rezničky denník na bodáky, flinty a vojakov z Galície, Moravy, Bosnie atď. dopratané?! Abo snáď to bola vôľa ľudu, aby 33 občanov bolo zabitých a premnohí poranených?

Len nazad, phán Khubko, s takou macesovou rečou??!!

Pán Komlóssy menuje svoj mandát víťazstvom nad panslavisnom okrese stupavského. Teda tak ľudová strana, ktorá má za svoj hlavný cieľ vydobýť kresťanstvu ztratenú pôdu, i v očiach osoby križom prepoštským ozdobenej môže byť tak hnusno upodozrievaná. A ten pán Komlóssy tuším ani nie v Topoľčanoch, lež zaiste kdesi v Banáte sa narodil!?!

No nech len príde ešte raz do toho okresu, však mu tam dajú odpoveď na jeho upodozrievanie.

Ľudová strana je len neprijemný seň — píšu kňošerové noviny; ale i tento seň sa tak chytró ztráti, jako jednúc antisemitismus.

Že je ľudová strana neprijemná židom, to my dobre vieme; že ale opravdivá skutočnosť snom by mohla byť, to tie kňošerové noviny aj bláznovi by darmo reptaly.

Len nech sa nenaplňujú veľmi žalom kňošerové noviny; i tak by to darmo činily, lebo isíi sme o tom, že i strom antisemitismu nenie vyťahý, lež len obrúbaný a nezadlho on znovu vyženie.

Mameluci boli od pítia oslopaní pod voľbou, preto by neboli teraz zas od víťazstva.

Jókay, ten zodraný muž politický lúci sa od života politisovanie. Veru dobre by bolo bývalo uz dávno to učiniť.

Pofsko nechalo buchnúť maďarskú volebnú slobodu. Pofskí vojáci a pofskí židia. Nech žije víťazstvo Bánffyove. Nech žijú Pofskošteinovei.

Zatvorili výstavu, škoda, že to nespravili i s jednou čiastkou riaditeľstva.

Na výstave toľko bolo banketov, že človek iné skoro ani nečítal o nej. Bojime sa, že po tých banketoch budú teraz nasledovať bankrót, úpadky a úteky.

20 ľudových vyslancov je doposiaľ; lenže koľkokrát dvadsať mandátov nám vytrhli násilím, podplácaním a šalbirstvom?!

Ugron buchol, už bude chybet v snemovi kanón proti nepravde a nepravostam v snemovni postavený. No ten kanón je si sám na príčine; prečo on určite sa nevyslovil za revisiu? Prečo ľahodil i na pravo i na ľavo?! Tak pravdeže capol na zam medzi dvoma stoličkama.

Pevnosť Citadellu nechce už raz prepustiť vojenská vrchnosť hlavnému mestu; a veď je ona so svojimi proti hl. mestu nastavenými kanónmi tak nebezpečná; v akej miere je nebezpečná i pevnosť v Sándorskej ulici sa nachádzajúca, ktorá bude naplnená s 300 husármi Bánffyho.

Kto je najlepší dlžník?

Najlepší dlžník je, čo sa Boha boji!
Predtým ľudia zriedka pisma si dávali,
Najviac na statočnosť, groše dali brali!
A predsia nie ľahko svoje kto utratil,
A keď potreboval, dlžník mu navrátil!
Včul nik nedôverí bez oblegacii,
Žiadon nedá babku bez dobrej hypoteky;
A predsia i dlžník interes nevráti
I veriteľ často svoj kapitál trati!
A to je tá múdrosť, tá cnosť vychválená,
Bez Boha bez viery — všade vprovanená!

Emanuel Filkorn.

Jako sa stal farár františkánom.

J. obec je veľmi blažená so svojim notárom, ktorý po ľudomilsky jako „opravdový kresťan“ veľkú lásku(?) preukazuje svetu za chlebiček mu od ľudí daný. Tento sa takto skutočne shováral s ním:

Ševo Lumpský: Čo vy — bárs ste i držal s ľudovým kandidátom, predsia ja sa vám s krku nepohnem. Ja som váš „svetský farár“. Viete, ja — váš farár s kaplánom je už nič.

Jožko Ludák: Pane „svetský faráru“, čože už s našimi duchovnými bude, keď ste vy už zaujal jejich úrad?

Ševo Ludák: Ti pojdu o nedlho za františkánov do Segedínskeho, alebo vacovského štátneho kláštora (žalára).

Marka „Tatárka“: Ej chváladešтик! už sa sprostíme tych krikľunov. Nech žije náš nový svetský farár. „Hiljen!“

Jožko Ludák: Prosím „ich milosti“ svetскеj, a ktože už bude teraz kolo chorých chodiť a katechismus učiť. Veď vy nemôžete, bo máte fúzy?

Ševo Ludák: No veď-veď už nedbám, nech chodí farár ku chorým a kaplán katechismus učiť. To im ešte dovolím.

Jožko Ludák: Nuž, „ich milosti“, a vy ku komu že budete chodiť, keď ste farár?

Ševo Ludák: Ja, ja budem chodiť ku — ku starým babám.

Publikum: Hahá! to už pravda!

Ludák.

Otvorený list.

[V Mokrej, 10. novembra 1896.]

Ctený phán Redaktorko!

Gott über de Welt! khričala e mhoja Šárka, keď e zbadala then dopis od toho phojesového mhóhho bhratranca v phoslednom čísle Hergóej Pátra, a khu mne hovorila: zhe čo sa e dhávam thrhať öffentlich (verejno) od neho, e jha, e druhá osoba v khile, a zhe e thaké e hovorí: zhe shom

sha e rháčil s Khomlóššom pho ulici v Stupave, a zhe e vhejkám nad thymi 9 phunkty ľudovej strany jhak e sthará phanenka, keď jej e frajir úntrei ostane.

E hrom nech uderí dho jheho khrivého nhoa, shom e hovoril mhojej Šárke, hlen ho nhechaj, nhech mhu thá žhidovská phofská phaphula kvika, nech hlen dhá phozor, abhy sha mhu e thak nestalo, jhako e Khomlóššovi phri vhefkhej omši sa stalo, keď mhu e sklo z mhonštrancie vyphadlo, a nha tho e hovorila občania tamejši, zhe tho jhe e zlý znak, zhe ho e Jehovkho photrestal, lhebo zhe phroti ľudovej vhašej strani vysthúpil.

Bhudete vhydeť a phočut zanedlho, phán rhedaktorko, zhe e tvilem a eices odbodi, švy a pojece už odšmeril, ešthe sha e ehudujem, zhe sha e nehanbi s batohom chodiť, a zha phár rhokov už i bhudeme ho vhydeť nha nhašej Andrásskej ulici z oblokha vhykhúkať. Tho je then istý ľudový, ktorý e hovorí a khričí nha druhého, a shám na seba nehľadí.

Há, nemám recht?

Phá, phá, vhaš phonizeny

Šlojmo Phinkhas,
židovskhý khaplán.

Z otvoreného lista grófa Ladislava Szapáryho.

Dľa uzavretia zásadové vstúpenie, ejhľa tu je! Majte z toho radosť; ale ja už len k tým konzervatívnym sa pripojím.

Slovo statočnosti.

Phinkas: Čehe, thy luž hodvolávaš dhané slovo statočnosti, ha veďh ešte anhi pnenhi histé, kto by z nás prehral!?

Smhulo: Na dhabre, čihi theda hanhi svoje slovo nhesmiem odvolafh? Vtedhy čie?

Kusy zrkadla.

Aj láska má svoju politiku.

Mnohé ženy sú tak nešťastné stvory, že keby romány rečitaly, ani by nevedely o opravdivom živote.

Mnohé ženy radšie pozkazujú, nežli poslúchajú.

Uhorské volby na mnohých miestach by právne mohly mať meno „strelby“.

Ludový program je riešici podobý; nechá na spodok opovrhnutia popadať mnohých.

Kazdá žena chce byť blažená; lenže jedna jazykom, druhá pláčom to che obsiahnuť.

Ťazko je pri sebe byť, keď naše srdco je u druhého.

Radšej:

pojdem zdravýma nohama pešky, nežli krivo na voze.

nech je mojim heslom: nazad! Jako bych mal napred tísnuť voz liberalizmu.

vidím ľudáka na somárovi, nežli zednároliberála na bielom koni.

nech umrem od hladu, nežli bych mal vylizovať mäsný hrniec liberalistov.

nech sa porúca nová snemoveň, jako by ju mali tej starej podobne vystaviť.

Hepp Icigové dobré žiadosti.

Nech ti je jedúce Boh tak milostivý, jako je Bánffy ľudákom.

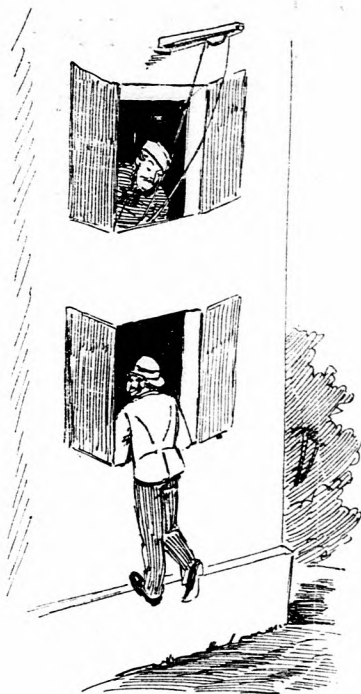
Nech je každý človek k tebe tak rovný a uprimný, jaky je liberálny paná k naproti voličom.

Buďh taký mhlý pred ľudmi, jaký milý jhe libherálny kňhaz prhedh Bhoiom.

Vyhrajh v lutrii 60 tisíc zlatoviek, a zhomri hnedh nha druhý dheň.

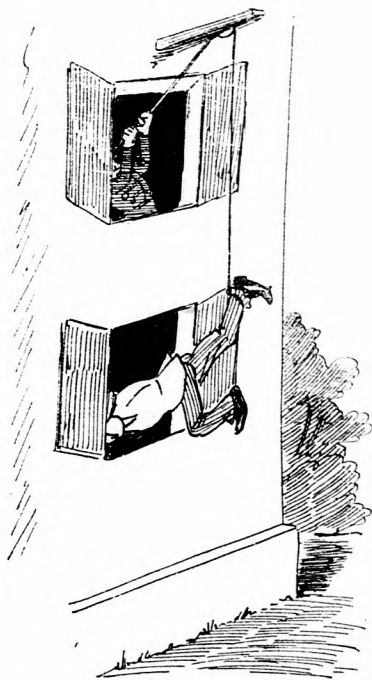
Khóserový khúsok.

Ohó!

Hohó

Aj—ja—ja—jaj! . . . . .

Dajtheledaj.

— ❧ — Anekdoty Herkó Pátra. ❧ —

Zlá pamäť. Starý cigán sa ženil chcel, a kňaz sa ho počal zpytovať z katechizmu, či vie dačo, alebo nie. No More! Odpovedaj mi, — ale švárne.

Poved' mi predo všetkým, kto stvoril svet?

Ruky nohy božkávam dôstojnému pánovi, veru ja neviem. Ja som svet takto našol, aj ho tak nechám. Lenže to nenie tak. More. Nem oda Buda.

Táto vážna vec sa nedá len tak ľahko odložiť a na bok sotíť s sigánskym, žartom.

Jako ja vidím, ty si taký veľký starý osel, že navzdor tvojho pokočitého voku ani to nevieš od koho pochádza svet; kto teba stvoril.

No počkaj len zavolám semká malé dieťa školské a toho sa opýtam, uvidíš, že tá ono zahanbí; viac vie ono, nežli ty.

No poď sem, chlapček, poved', kto stvoril teba?

Mňa stvoril Boh Otec — znela odveťa.

Prisahám mojej duši, to'o dečko má pravdu — krútil hlavou cigán — lenže to nenie div a žážrak, že lepšie vie, nežli ja, lebo sa to nestalo tak *dávno* s ním a tak lepšie sa môže na to rozpamätať na to, nežli ja so svojou zlou pamäťou.

Pred sudcom. Sudec: Jako ste vedel toľkú summu ukradnúť?

Zlodej: Pán sudca, vidieť, že vy peniaze len z chýru poznáte, lebo ináčce by ste nepovažoval 300 tisíc zlatých za veľkú summu.

Odhodlanosť. Taký som nervovitý a rozpálený, že kebych teraz s veriteľom svojim stretol, hneď bych žiadal od neho novú požičku.

Ubíehanie. Ale pani kmotrička, prečo sa vždy vyhovárate, že vaša káva je taká a taká.

— No len buďte tak dobrá a láskavá. a mňa navštívte, a uvidíte, že ja vás ponúknem s kávou, ktorá je o veľa horšia, nežli táto vaša. Veru sa o tom presvedčíte. len ma navštívte.

Laufpas pre pálenku.

Choď preč, ty prekliata, zlostná páleničisko,

Preč id', ty pekelné, opojné tvrisko;

Preč z našich krajov nápoju prekliaty

Preč id'! nech zas bude v svete pokoj svätý.

Preč choď na priepasť pekelný.

Preč! nech-ta vidím už vykorenený.

Preč! z našich domov, veľká halašnica,

Preč! z našich očí, veľká obludnica,

Preč id' z dediny, bo zlé si činila,

Choď preč! čoš tak mnohé hriechy narobila;

Preč! ty zlodeju prekliaty,

Preč nech bude pokoj svätý.

Preč! bo si mnoho núdze narobila,

Preč! bo si mnohých z majetku zlupila,

Preč! bo si mnohým vnútrost' spálila;

Preč! bo si mnoho sirôt nastvorila;

Choď preč od nás trungu prekliaty.

Preč, preč! nech bude pokoj svätý!

Preč! ty škarednica, čoš klopoty činila

Preč! čo si rodičom smútok robila,

Preč! čo si susedov v nenávisť púdila.

Preč! čoš tak mnohé manželstvá hubila

Preč! v priepasť pekelnú, ty smrade jedovatý.

Choď preč! nech bez teba bude pokoj svätý!

Preč! ty zvodelkiňa, čoš mládež zvodila,

Preč! čoš tak mnohých v sňahu pomrazila,

Preč! čo si zlodejov tak mnohých splodila,

Choď preč! veď na sibeň si ich sprovadila.

Choď preč! bnutovníku prekliaty.

Preč, preč! nech bude pokoj svätý!

Preč! čoš' krvavé zárobky vydierala,

Preč! čo si nehody medzi nemí siála.

Preč! čoš' zobrákov tolko narobila,

Preč! bo si špitále s nimi naplnila.

Preč už raz z očí, zderáču prekliaty

Choď preč! nech bez teba bude pokoj svätý.

Preč ohne z pekla, čoš' domy páčila,

Preč! bo si k tomu mnohých namlúvila;

Preč! čoš' klebety toľké narobila.

Preč! čo dobrého mena si nás zlúpila.

Choď preč nadymáču prekliaty

Preč! nech bude pokoj svätý!

Preč! čoš' tak mnohých ľudí už zabila,

Preč! čo si aj s nimi peklo naplnila!

Preč! nech zas žijeme bez-teba slobodne!

Preč! nech zasvieti nám pokoj pohudlie,

Preč, preč! ty mordáru prekliaty,

Preč! nech bude pokoj svätý!

Preč od nás, kortešu liberálov,

Ty spáso hezbožných tatárov.

Bo tús' mnohým rozum odobrala,

Ku liberálom jak svine vohnala.

Ludáci si česť, statočnosť vysoko vážia!

Preč od nás! podvodný nápoj satanáša!

Choď preč ku židákovi, nech tá samí pijú

Z tolkej našej biedy, nech ďalej nežijú!

Jak si z pekla vyšla, tak do pekla cestuj,

Belzebuba tam ohňom počestuj;

Nedáme ti ďalej medzi nami bývať,

Zdravie, šťastie, pokoj u ľudí podrzvať!

Dľa starých rukopisov podáva

Jablonovský.

Zlaté slová z khóserových novín.

Maďarská intelligencia po celej krajine s veľkým plesaním slávi víťazstvo skvelé khóserového liberalismu.

Dopisy.

Dolína, 10. novembra 1897.

Veľacthený Phán Redaktorko!

Co ste si myslel, Pán Redaktorko, o mne, keď som na pokúšanie toho smradľavého Pinkása nič nedal, a tak dlho som nič nepísal. Ale prosím vás pekne, malíste toľko behania pred tými volenciami, že som ani nevedel, kde mám hlavu. Teraz teda po voleniach chcem Vám nie všetko, ale len niečo napísať, čo som zkusil, počul a videl.

Osemnásteho októbra mal držať programnú reč kandidát vládnej strany Súlovský vo Vrbovom. Opol tretej išli sme naproti nemu, bolo našich ľudí (židov) 15 vozov, pár úradníkov liberálnych panákov a bratov z mokrej štvrti. Takých gojov čo majú votum, tam nebolo ani štyri. Keď zme išli nazpäť ľudí bola plná ulica, ale nikto z gojov nečeloval. Programnú reč prečítal na mestskom dome. Mimo pár všetečných gojov mal len samých židov posluchačov. Potom ma volali tiež ma banket, ale som sa na nom nesúčastnil, lebo som musel domov odpáliť.

Ako som čul, v ten deň večer pánu Szúlovskému spravili fakleúg, ktorý pozostával zo štyroch, lebo päťich jeho dobre podnapitých kortešov, ku ktorým sa nikto nepripojil. Vedias tito, že p. lib. kandidát je u pána veľkomožného rychtára. zastavili sa na ulici pred oknami a ushovorili sa, že budú reční. Keď sa to tí a p. Súlovský dozvedel, po otvárali okná a načúvali všetci, čo to aká reč bude. — Vtedy začne prvý: „Mý ich tu všetci pozdravujeme.“ — Druhý: „Pán veľkomožný! nech sa starajú aj o sedliakov.“ Na to tretí: „a na remeselníkov tiež nech nezabudnú!“ — Na to Szúlovskyky z okna: „ďakujem, ďakujem páni bratia, za tú úctu — však ja tý stavý oba dobre poznám.“ Na to povi ten štrvtý: „Ale pán veľkomožný, však mý sme tuta, ako vidia, len samé také prašiny, ale verní sme im až do smrti. Hore ích to zamrzelo, zavreli okno. Oni ale ďalej chceli rečníť, prali sa dvermi dnuka, ale ích von vyhodili a vynkli.“

Alá szolgája

leig Khon Fuchs,
behatranec Phinkhasa.

Syn otca.

— Ani ty nevynajdeš puškový prach, synu môj, to je vec istá.

— No, otec môj, však uvidíš! Teraz je ešte veľa úlohy, nemám k tomu času.

Kalendár

vyšiel

z tlače!!!

S úctou uvedomujeme ct. obecnstvo, že

Veľký obrázkový

Ľudový Kalendár Herkó Pátra

višiel z tlače.

Veľmi zaujímavého obsahu bude: obrazy budú celkom nové. Utešené rozprávky budú v ňom, rozličné žarty, polozenie ľudovej strany obmaľované, veršiky.

Úctive prosíme ct. priateľov, aby toto dielo v tých najvyšších kruhoch v záujme ľudového presvedčenia rozširovali.

Cena 30 krajciarov.

Zartová obrázková hádka.

Hej zajaca zastrelil kto?
Nech vam povie pán jágerko.
(Kde je? Nech sa páči najst ho.)

Knížná polica.

Príprava ku sv. spovedi a prijímaniu, poučné dielo pozostáva z 5 hárkov, a nemôžem ho dosť vrele odporúčať preškolské deti a takých dospelých, ktorí celkom isto a určite sa chcú spovedať: cena viazaného výtisku je len 15 kr., a je k dostaniu pod týmto nápisem: T. Lujza Csery, Budapešť, VI. Podmaniczky u. 15., aj erga sacra.

„Naša Nádej,“ mesačník o sviatosti oltárnej: na celý rok je k dostaniu za 80 kr. vo Vacove u dp. Michala Varga.

„Dom Tobijašov.“ Výborné — asi 100 strán obsahujúce — dielo, ktoré každej rodine len vrele odporúčať môžeme. K dostaniu je za 65 kr. v Teplej (Lenge) pp. Bélabánya u dp. farára Richarda Osvalda.

„Herkó Páter“

ktorý je už aj po teraz vo veľkých rozmeroch rozšírený po hornom Uhorsku, prijíma

oznamy, inseráty

za veľmi ľavé ceny.

Jedna celá tlačaná strana stojí len 10 zl., pol str. 5 zl., štvrt str. 2 zl. 50 kr.

Menšie inseráty dľa priestoru pomerne platené tiež prijímame.

Inseráty sa prijímajú vo vydavateľstve:

Budapešť, Zsibárus-utca 7. szám.

Majiteľ a zodpovedný redaktor:

Julo Markoš.

Hlavný pracovník: Napoleon Janda.

Hlavná
výhra príp.
500,000
mariek.

Oznam šťastia.

Výhri
poistuje
štát.

Pozvanie

k súčasneniu sa na výhrach veľkej peňažovej loterie od štátu Hamburgu poistenej, na ktorej

10 millionov 746,990 mariek

sa istotne vyhrať musí.

Výhri tejto výhodnej peňažovej loterie, ktorá podľa návrhu len 112,000 žrebov obsahuje, sú následovné, totiž:

Tá najväčšia výhra je pripadne 500,000 mariek.

Prvá výhra	300,000 mariek.
1 výhra à	200,000 mariek.
1 výhra à	100,000 mariek.
2 výhry à	75,000 mariek.
1 výhra à	70,000 mariek.
1 výhra à	65,000 mariek.
1 výhra à	60,000 mariek.
1 výhra à	55,000 mariek.
2 výhry à	50,000 mariek.
1 výhra à	40,000 mariek.
3 výhry à	20,000 mariek.
21 výhry à	10,000 mariek.
46 výhry à	5,000 mariek.
106 výhry à	3,000 mariek.
206 výhry à	2,000 mariek.
782 výhry à	1,000 mariek.
1348 výhry à	400 mariek.
42 výhry à	300 mariek.
138 výhry à	200,150 mariek.
35327 výhry à	155 mariek.
8961 výhry à	134, 104, 100 mariek.
9249 výhry à	73, 45, 21 mariek.

Spolu **56,240** výher, a prídu za niekoľko mesiacov v 7 oddeleniach k istému rozhodnutiu.

Hlavná výhra 1-nej triedy obsahuje **50,000** mariek, vstupuje v 2-jej triede na **55,000** mariek, v 3-tej na **60,000** mariek, v 4-tej na **65,000** mariek, v 5-tej na **70,000** mariek, v 6-tej na **75,000** mariek, v 7-tej na **200,000** mariek, a s odmenou **300,000** mariek pripad. na **500,000** mariek.

Na prvé výhrove ťahanie, ktoré je úradne určené, stojí

Celý pôvodný žreb len	3 zl. 50 kr.
Pol pôvodného žrebu len	1 zl. 75 kr.
Štvrtka pôvodného žrebu len	zl. 90 kr.

Každý z účastných dostane odo mňa po výťahu hneďky úradný soznam bez toho, zeby on musel písať.

Rozvrh losovania so štátnym erbom, na ktorom vkladky a rozdelenie výher na 7 tried je vidno, popredku zdarma posielať.

Vyplacanie a rozposilka výhrových peňazi odo mňa zrovna na patričných rýchlo a v najprísnejšej tajnosti sa deje. Objednania prosím poštovou poukážkou alebo i doberkou.

Nech sa tedy, komu sa ľúbi, obráti s jeho nariadením pre najbližšie ťahanie, hneď, predsa až do

19. novembra toho roku

dôverne na

Josefa Heckscher,

bankár a smenková účto na v Hamburgu.